

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.,
rândul cu litere garmond.

Vizita dela Sinaia.

Sibiu, 2 Septembrie n.

Evenimentul însemnat al zilei e și acum vizita pe care a făcut-o curții regale române la Sinaia contele Berchtold, ministrul de externe al monarhiei austro-ungare.

Cu toate asigurările date la timpul seu, că vizita aceasta e de caracter personal, și că ea formează numai un act de curtoazie, — ținându-și de datorință ministrul de externe austro-ungar să se prezente Regelui Carol, aliatului Monarhului nostru, pentru a-l cunoaște în persoană, — vizita a fost totuși și de caracter politic; ea a eșit din cadrele unei vizite de curtoazie și trece acum de un mare eveniment politic.

Astăzi se știe, că contele Berchtold a dus Maiestății Sale Regelui Carol o scrisoare intimă a Maiestății Sale, Monarhului nostru, și se știe, că în discuțiunile cari au fost purtate la Sinaia între Regele României și ministrul nostru de externe au fost atinse chestiuni însemnate politice, cari angajază politica externă, atât a monarhiei noastre, cât și a României. Ba se afirmă, că schimbul de vederi dintre reprezentantul politicii externe de monarhia noastră și Regele Carol a fost de așa natură, că dela realizarea ideilor sulevate atârna acum soarta orientului, — pacea ori războiul în peninsula balcanică.

Cumcă de fapt vizita aceasta a fost făcută cu scop însemnat politic, se poate deduce cu siguranță din faptul, că imediat după sosirea sa acasă, contele Berchtold a primit vizita admiralului Montecuccoli, comandantul suprem al marinei austro-ungare, care a primit informațiuni esacte apoi despre starea în care se află marina României și despre întăriturile din portul Constanței, precum și din faptul, că contele Berchtold a fost primit Vinerei

în lungă audiență din partea Maiestății Sale, Monarhului nostru, la Ischl, pentru a-i raporta în mod amănunțit despre toate câte le-a putut isprăvi la Sinaia.

E ușor de înțeles, că n'a putut să fie vorba, nici la Sinaia, nici la Ischl, decât numai despre imperiul de mult bolnav din Orient, despre Turcia, care are mulți moștenitori, nerăbdători în așteptările lor de a pune mâna pe câte o bucăică din teritoriul său, dar are și binevoitori, cari vreau să-i salveze, ori cel puțin să-i mai prelungească viața.

Intre acestia din urmă e și monarhia noastră, care lucră pe cale diplomatică în direcția, ca toate să rămână în peninsula balcanică în starea lor de astăzi, pe când între moștenitorii nerăbdurii se află Bulgaria și Sărbia, poate și Grecia, despre cari se susține, că ar fi legat între ele o alianță oarecare, pentru ca la momentul dat se poată pași în mod agresiv în contra Turciei, poate că sub protectoratul Rusiei.

E earăși ușor de înțeles, că misiunea contelui Berchtold era să afle, care va fi atitudinea României în cazul ivirii unei asemenea eventualități?

E afară de orice îndoială, că ministrul de externe a adus dela Sinaia promisiuni și declarațiuni liniștitoare în privința aceasta. Regatul român nu se gândește la aventuri, și nu e aplecător de mână de ajutor celor ce se gândesc la aventuri. Politica externă a României, ca și a monarhiei noastre, e o politică de pace, politica conservării păcii și a liniștii în Balcani. Iar faptul, că se dă din partea monarhiei noastre o importanță atât de mare regatului român în dezvoltarea evenimentelor din peninsula balcanică, nu poate decât se bucura pe fiecare Român, pentru că pretenția care i se caută și i se cere din partea unui stat mare european, cum e monarhia noastră, formează dovada cea mai eclatantă despre solidita-

tea statului român, despre forțele de cari dispune, și despre înțelepciunea cu care e condus!

Conferență în Blaj. Episcopii bisericii gr. cat. române din patrie, împreună cu reprezentanții capitulari ai provinciei mitropolitane de Alba-Iulia și Făgăraș, s'au întrunit Joi, în 29 August n. în Blaj, unde sub prezidenția Excelenței Sale, Mitropolitului Dr. Victor Mihályi, s'au sfătuit asupra procedurii ce e de urmat în chestia episcopiei gr. cat. maghiare și au luat următoarele hotărâri:

1. Pentru liniștea credincioșilor și pentru împrăștierea nedumeririlor ivite, să se deie publicității memoriile înaintate în cauza înființării noii episcopii, atât la sfântul scaun, cât și la guvernul țării.

2. Să se înainteze nuntului încredințat cu executarea bunei papale un memorial, în care să se arete marea neliniște, ce stăpânește spiritele credincioșilor provinciei bisericești de Alba-Iulia și Făgăraș, care neliniște se va mai potența prin multe controverse ce se vor ivi în urma chestiunilor lăsate deschise, în dispozițiile neprecizate ale bunei papale.

Sfânta Scriptură în limba românească

de Dr. Ioan Lupăș.*

Se spune, că era odată într'un oraș mare o femeie bătrână, vânzătoare de poame, care primise cum se cuvine cuvântul lui Dumnezeu în inima sa și cetia adeseori în Sfânta Scriptură. „Ce cetești acolo femeie?” — o întreabă într-o zi un Domn, care se opriese lângă masa ei, ca să cumpere poame.

— „E cuvântul lui Dumnezeu”, — răspunse femeia.

— „Cuvântul lui Dumnezeu? Cine ți-a spus?” o întreabă domnul acela.

— „El însuși”, — fu răspunsul.

— „Ai vorbit D-ta vre odată cu Dumnezeu?” întreabă iarăși batjocoritor domnul cu pricina.

Femeia își pierdu deocamdată cumpătul și tăcu, dar curând își veni în fire, și ridicând capul în sus zise:

— „Mi-ai putea dovedi D-ta, Domnule, că e soare pe cer?”

— „Să-ți dovedesc?” — întreabă cu mirare cumpărătorul — „nu e destulă dovadă, că el încălzeste și luminează?”

*) Prelegere populară rostită în Săliște la 15 Noembrie 1909.

„Tot așa zic și eu” răspunse veselă femeia. „Dovadă, că această carte este cuvântul lui Dumnezeu, e că ea încălzeste și luminează sufletul meu”.

Și avea multă dreptate femeia aceasta simplă și evlavioasă, căci multe cărți se vor fi scris de când e lumea, cărți cari au desfătat sufletul ori au îmbogățit mintea cetitorilor. Dar din toate acestea nici una nu se poate asemăna cu Sfânta Scriptură în ceea ce privește folosul sufletesc, lumina și căldura, ce se revărsă din paginile ei, din înțelepciunile și frumsețelile ei neperitoare, în mintea și inima celor ce au creștinescul obicei a ceti cu evlavie într'însa.

La toate celelalte cărți, ori cât ar fi de frumoase, se potrivește cuvântul biblic:

„Tot trupul e ca iarba și toată frumusețea lui ca floare ierbii, uscatu-s'a iarba și floarea ei a căzut. Despre cuvântul lui Dumnezeu însă scris este, că el „rămâne în veac”.

Și apostolul Pavel ne spune, că „toată Scriptura de Dumnezeu este însoțită și e de folos spre învățătură, spre mustrare, spre îndreptare, spre deprinderea, care este întru dreptate”. (Tim. II. 3, 16).

De asemenea citim în cartea lui Isus Navi (cap I v. 8):

„Să nu lipsească cartea legii acesteia din gura ta, ci să cugeți întru dansa ziua și noaptea, ca să pricepi a face toate cele scrise, că atunci te vei îndrepta și vei obli căile tale”.

Așadar pentru a se îndrepta, pentru a-și obli căile întru toate cele bune, credincioșii trebuie nu numai să citească în Sfânta Scriptură, ci să și priceapă ceea ce cetesc.

Și cum vor putea ei să priceapă?

Nu mai dacă au Sfânta Scriptură tălmăcită în cuvinte înțelese de dânșii, adică o au tradusă și tipărită în limba lor strămoșească.

Astăzi, mulțămii lui Dumnezeu, și poporul nostru își are Sfânta Scriptură în limba sa românească, precum are și toate celelalte cărți sfinte, trebuitoare la slujba bisericească.

Dar n'a fost totdeauna așa.

Multe veacuri de arândul a fost lipsit poporul românesc, de mângăerea de a auzi cuvântul lui Dumnezeu în graiul strămoșesc ori de a-l putea ceti în cărți scrise pe înțelesul lui, în dulcea și frumoasa limbă românească. Timpuri grele și întunecate au trebuit să fie acelea, când strămoșii noștri drept credincioși, cu sufletul însetat de adevărul și dreptatea Dzească, stăteau plini de evlavie înaintea sfintelor altare și nu înțelegeau cuvintele preoților cari se rugau

FOIȘOARĂ.

Statornicia creștinului pe calea Domnului.

— Predică —

de G. Fl. Preșmereanu.

(Fine).

Moleșală și nehotărâre, admirare și preamărire, nu înă și facerea binelui, este răul cel mai lătit! Și de unde atâta lipsă de statornicie și de viață, și de unde atâtea greșeli, ce fac de batjocură religiozitatea și fac din noi o trestie ce se clatină la orice mișcare de vânt?

Nu arareori se trage aceasta din lipsa de creștere în tinerețe, când sau oă am fost prea lăsați de capul nostru, sau am fost prea desmiardați de cei ce ne-au crescut.

Na înțeleg prin aceasta desmiardarea ce se arată prin haine, mâncare etc. peste tot, și prin o generală moleșală a trupului, măcar și acestea înjosească sufletul nostru, făcând din el o pepinieră pentru sensibilitatea animalică, ei înțeleg acea desmiardare a voinții care are de urmare rele și mai mari.

Voința adevărată se desmiardă așa, oă copilul nu e ținut de cu vreme să cunoască cu seriozitate și tărie aceea ce află de drept, bun și adevărat.

Dacă nu e ținut să facă tot ce e dator să facă și cu atât mai mult, cu oă mai multă stăpânire și învingere de sine se cere și efortare. Dacă noi îi trecem ou vederea, oănd el întrelasă lucruri ce cer puțină stăpânire de sine sau ceva jertfă.

Nu vă pot dară recomanda îndeajuns, să dați cuvenită atențiune creșterii copiilor voștri, dela care stărnă îmbunătățirea viitorului nostru, prin încrederea morală și întărirea creștinii în Dzeu.

Au doară putem zice, oă între noi stăpânește dragostea de Dzeu și frica fața de el, oănd nu e zi lăsată de Dzeu să n'auzi cum unul și-a bătut femeia, oănd altul și-a omorât soția întorcându-se amețit de beutură acasă.

Mai înainte, oănd oamenii erau nu numai cu numele creștini, ci și cu fapta, nu se pomenea de acestea. Oamenii nu numai că n'aveau să se teamă unul de altul, ci și erau spre ajutor împrumutat, cu un cuvânt erau adevărați creștini.

„Cum? adevărat azi, nu suntem creștini?” ar zice cineva. Ba da, dar numai cu numele!

Mai înainte, până a nu se apuca de ceva omul se întreba: „să-l fac, sau nu?” și dacă vedea oă n'are să iasă bine la capăt cu lucrul său, oăoi poate, pricinula altuia vre-un năcaz, își zicea: „Nu-l fac, pentru că sunt creștin”. Ferice vremeuri, când omul se abătea dela rele numai la gândul oă e creștin. Cum stăm însă azi?

În unele privințe lumea a mai dat înainte.

Luminile învățăturii s'au mai înmulțit și la noi.

Bărbați cu carte se ridică tot mai mulți și la neamul nostru și din rândurile noastre, cari ne-au împrătiat și pe noi cu gândul, oă azi fără învățătură de carte nu ne mai putem rape drum printre greutățile de tot felul, ce ni le pun în cale condițiile traiului de azi, oi suntem osândiți să fim supuși tot altor neamuri, ceri știu preții foloasele învățăturii.

Ce e rău însă, oă în măsura în care rezele de lumină au pătruns în beznă întunerecului, în care orbăcam de veacuri, în aceeași măsură au pătruns — la clasa noastră inteligentă mai cu samă — și nepăsarea în cele dzești.

Jugul neștiinții l-am scuturat, dară ou el s'a oă slabit, ba am lăpădat chiar și jugul blând al lui Cristos, oare trebuie să ne fie acoperământul și scăparea noastră.

Nu ne place să știm de niți o rânduală în întreprinderile noastre, ci oă dori să putem tăia și spânzura în dragă voce.

Și oănd așa se și întâmplă, dacă omul uită de Dzeu. Să aruncăm o privire înapoi de noi, numai să vedem oare, putem zice oă frica și dragostea lui Dzeu stăpânește între oameni?!

Ce-ți vad ochii? Aici bisericii prădate și furându-li-se și cel din urmă ban, un lucru de care strămoșii noștri s'ar fi cutremurat; dincolo o mamă omorându-și copilul, așa cum ai omorâ un pui de vrăbie.

Și iarăși altădată un tinăr, uitând de datoria de fiu și necinstind bătrânețele tatălui său, bătându-l și scoțându-l din casa lui proprie.

Mi-ar trebui prea mult timp, iubitorilor, să vă înșir multe răutăți și orime, de cari se fac vinovați oamenii de azi și pe cari de altcum le oă cetiți și dvoastră prin foile sau ziarele pe cari — îmi place să cred, oă le abonați și dvoastră, oătinându-le ou sârguință în orele de repaus sau în zile de sărbătoare.

Nu vă sunt nici dvoastră străine aceste lucruri și stări triste, de cari oătim ou deosebire prin foi — oă am zis, dară de care zău poate nici dvoastră nu sunteți ou totul străini, ivindu-se și la unii dintre noi une-ori câte un caz de omor, de bătaie, ou un cuvânt de fapte rele ce ne răpesc liniștea și ne sapă la temelia cinstei și a bunăstării noastre familiare.

Ce rămâne de făcut dară pentru a schimba iocana tristă a stărilor de azi și a reintrona duhul păcii și al bunei înțelegeri?

Nu mai prin întoarserea la Cristos, oăel izvor de viață și daruri, dela care izvor depărtându-ne, au intrat între noi

în limbi străine, latinește, slavonește ori grecește.

— „Cum a fost cu puțină una ca asta?” veți întreba plini de mirare. Doar însăși Sfânta Scriptură cere, ca fiecare om și fiecare popor să se roage lui Dumnezeu numai în limba sa, iar nu în limbă străină. Căci iată ce adevăr vecinic se cuprinde într-o scrisoare a sf. apostol Pavel către Corinteni (I, 14, 19): „Că de mă voi ruga în limbă străină, duhul meu se roagă, iară mintea mea fără roadă rămâne; însă în biserică mai bine este a grăi cinci cuvinte în limba mea, ca și pe alții să-i învăț, decât zece mii de cuvinte în limbă străină”.

Cum a fost așadar cu puțină ca, vreme atât de îndelungată, cârmuitorii bisericii creștine să nu țină samă de acest adevăr, de această poruncă a Scripturii?

Știți, fraților, că și în ziua de astăzi adeseori se întâmplă, ca lumina Evangheliei și lumina Scripturii să fie pusă sub obroc din pricina slăbiciunilor și diferitelor patimi omenești.

Cu atât mai ușor s'a putut întâmpla aceasta în veacurile trecute, când dorul de lumină și setea de adevăr nu era în sufletul popoarelor creștine atât de mare, cum este astăzi, când lumea se mulțamea cu mai puțină hrană sufletească și nu cerca să cunoască adevărul întreg, să cerceteze, unde și cum este adevărul acesta.

Așa s'a întâmplat, că lumea creștină a rămas multă vreme stăpânită de niște născociri fără temei, de niște păreri greșite. Mulți credeau anume, că dintre limbile pământului numai trei ar fi vrednice să cuprindă cuvântul lui Dumnezeu și să-l împărtășească credincioșilor, anume limba grecească, limba latină și limba slavonească. Acestea erau socotite ca limbi sfinte, limbi alese și plăcute lui Dumnezeu, iar toate celelalte numai ca niște limbi de rând, ca niște limbi proaste, în cuvintele cărora nu s'ar putea cuprinde adevărul, frumuseța și înțelepciunea Sfintei Scripturi.

Cumplită greșeala a fost aceasta, fraților! Cumplită și foarte păgubitoare, pentru că a pricinuit popoarelor creștine întârziere mare întru ajungerea lor la „lumina cunoștinții”.

Astfel și poporul nostru a trebuit să stea în viața sa bisericească și religioasă pe rând sub stăpânirea celor trei limbi. La începutul vieții sale, fiind plămădit din vestitul popor al Romanilor, cari vorbeau latinește, — și în cele bisericești se ajuta cu limba latină, cu care și până în ziua de astăzi este înrudită foarte de aproape limba noastră românească. Așa se face, că cuvintele cele mai de samă, cari arată temeiurile credinței creștinești, cum sunt: Dumnezeu, biserică, cruce, tămplă, altar, mormânt, închinare, cum și aproape toate cuvintele din rugăciunea „Tatăl nostru” și din „Credeu” samănă ca ou cu ou cu cuvinte latinești, cari au aceleași înțelesuri.

Dar mai târziu s'a întâmplat, că prin părțile noastre s'a ajuns la stăpânire Bulgarilor, cari au întemeiat o împărăție puternică, și după ce s'au încreștinat, au ajuns să aibă și în cele bisericești cuvânt poruncitor asupra neamurilor de sub stăpânirea lor. Așa ne povestește trădania din bătrâni, că un țar (adeacă împărat) al Bulgarilor, anume Asan al doilea ar fi trecut dincoace de Dunăre cu aspră poruncă și hotărâre, ca în toate bisericile Romanilor preoții să facă slujba numai în limba slavonească amănințându-i, că dacă vor face altfel, o să le taie limba. Ci că de atunci și dela această întâmplare ar fi rămas în graiul po-

porului nostru zicala, cu care își spărie mamele copiii, că „taie popa limba”. — Că povestea aceasta o fi ori n'o fi adevărată, nu se știe. Destul atâtea, că limba slavonească a pătruns în slujba noastră bisericească și a rămas stăpânitoare vre-o 4—5 sute de ani. Până în ziua de azi se mai găsesc prin câte un colț de altar cărți bisericești în această veche limbă, pe care astăzi numai puțini dintre învățați o mai înțeleg.

Dela o vreme în locul limbei slavonești se silea să pătrundă cea grecească, cum ea a și pătruns în unele părți. Dar din întrecerea și lupta între acestea două limbi folosul avea să-l tragă cu timpul a treia: limba poporului nostru, adeacă limba românească. Adevărat, că aceștia i-au mai venit în ajutor și niște împrejurări prielnice. Anume oamenii învățați au început a scrie cărți și a striga cu glas tare, că nu mai merge, ca adevărurile credinței cuprinse în sfânta Scriptură să rămăie ca înuciate cu lăcat înaintea popoarelor creștine, ci e neapărat de lipsă, ca să se tălmăcească sfintele cărți pe înțelesul oricărui popor, ca toți credincioșii să poată citi și înțelege cuvântul lui Dumnezeu și adevărurile credinței. Acești oameni, niște profesori harnici și însuflețiți pentru luminarea popoarelor, s'au apucat de lucru și au tălmăcit fiecare în limba poporului său părți singuratic din Sfânta Scriptură sau chiar întreaga Biblie, dacă au avut răgaz și i-au ajutat puterile s'o facă. Așa s'a întâmplat în Anglia, în Franța, în Germania și într'un târziu chiar și în țara noastră. La noi în Ardeal, cum oamenii cei mai învățați erau, și sunt până azi preoții, câțiva preoți din părțile Maramureșului s'au apucat și au tălmăcit din Testamentul Nou cartea, care se chiamă „Faptele apostolilor”, pe la jumătatea veacului al 15-lea, după nașterea Mântuitorului. Dar pe vremea aceea nu era în Ardeal nici o tipografie. Așa tălmăcirea lor va fi fost scrisă de câțiva inși, cari cunoșteau tainele slovi, și purtată într-o parte și în alta. O astfel de scrisoare veche de pe timpul acela s'a păstrat în mănăstirea Voroneț, unde a fost găsită de un Român învățat, scoasă la iveală și tipărită cu scop, să arate lumii, cum se înfățișa limba românească înainte de aceasta cu 4—500 de ani.

Dar încercările acelea sfioase dela început au fost curând năbușite. Căci oamenii se deprind anevoie cu lucruri nouă și țin morții la ceea ce au apucat din bătrâni, chiar și când n'ar avea nici un înțeles și n'ar fi de nici un folos încăpătinarea lor. Cum nu era atunci. Așa că mai trecuă aproape o sută de ani, până când se ivi altă încercare de tălmăcire pe românește a unei cărți care privea la credință. Deastădată însă încercarea fu mai stăruitoare și aduse cu vremea roade îmbelșugate.

La anul 1544 se tipări în Sibiu un mic catehism tradus din limba germană, de un preot din Săliște, după cum spune d-nul Nicolae Iorga, cel mai învățat român din zilele noastre.

La anul 1559 veni din Țara Românească diaconul Coresi, care așezându-se în Brașov începu să lucreze cu o răvnă deosebită și tipări în timp de vre-o 20 de ani cu ajutorul ucenicilor săi mai multe cărți bisericești în limba română, precum: o Evanghelie (1561), o Cazanie sau Tălcu Evangheliilor 1564, o Psaltire (1570) și altele. Pricina harniciei și stăruinței lui deosebite, după cum spune el însuși, nu era, decât împrejurarea, că „mai toate neamurile aveau cuvântul lui Dumnezeu pe limba lor,

numai noi Românii nu-l aveam”. El mai spunea credincioșilor, cătră cari se îndrepta cu tălmăcirile, lui, că „până atunci n'au învățat și n'au înțeles nimic din cărțile sfinte, deoarece preoții au boscorodit în biserică”, și cerea ca preotul „să fie știutor cărților, căci numai așa va putea învăța mișelania” (adeacă pe creștinii cei săraci și lipsiți de învățătură.) Și îi îndemna pe toți să citească și să vadă, cât adevăr se cuprinde în acele cărți sfinte!

Cheltuiala tiparului pentru aceste tălmăcirii o purtasera câțiva vreme doi Sași brașoveni: judele Hans Begner și judele Lucas Hirscher, cu gândul ascuns, că prin tipăriturile acestea vor izbuti să-i ademească pe Români a-și părăsi legea lor strămoșească și a primi credința Sașilor, pe cea evanghelică-luterană. Dar din gândul acesta ascuns al Sașilor brașoveni nu s'a ales nimic, pe când din harnicia diaconului Coresi a isvorât o mare binefacere pentru toți Românii: încetul cu încetul limba românească și-a făcut cale către altarele bisericilor noastre, de unde avea să alunge cu ajutorul lui Dumnezeu, orice limbă străină și să rămână singură stăpânitoare.

Roadele muncii lui Coresi au fost sporite și de alții prin alte părți. Așa la anul 1582 s'a tipărit în Orăștie o carte ce i zice Palia și care cuprinde cele dintâi două cărți ale lui Moisi (cartea „Facerii” și cartea „Eșirii”). Aceasta a fost tălmăcită după izvoade latinești, evreești, grecești și sârbești de 4 inși: protopopul Hunedoarei Achirie, predicatorul din Lugoj Moise Peșțisel, predicatorul din Caransebeș Stefan Herța și un „dascăl de dascălie” tot din Caransebeș: Eftrem Zăcan.

La anul 1648 s'a tipărit în Balgradul Ardealului (Alba Iulia) în tălmăcire românească „Noul Testament” întreg cu cheltuiala principelui ardelean Gheorghe Rațoi și cu binecuvântarea mitropolitului Simion Stefan, iar cu 40 de ani mai târziu s'a tipărit în București întreaga Biblie sub titlul de: „Dumnezeiasca Scriptură” cu cheltuiala principelui Șerban Cantacuzino din Țara Românească, și cu binecuvântarea mitropolitului Teodosie.

Amândouă aceste tălmăcirii au avut o însemnată foarte mare pentru înaintarea și luminarea poporului nostru. Ele ne arată, că după ce au trecut mai bine de 200 de ani de încercări și stăruinți, noi Românii am ajuns în sfârșit să avem și noi întreg cuvântul lui Dumnezeu tălmăcit în limba noastră românească, și astfel pentru noi a ajuns această limbă să fie socotită ca o limbă sfântă.

(Va urma.)

Din protopresbiterate.

Convocare.

Convoc pe Onorați preoți din protopresbiteratul Sebeșului la conferință anuală pe Sămbătă în 15/28 Septembrie a. o. în școala din Sebeșul-săses, cu următorul

Program:

1. La 8 ore dimineața chemarea Duhului sfânt și predică pentru ziua S. M. Nichita Romanul despre credință, cu aplicare la îndatoririle preotului pentru creșterea religioasă-morală, de Ioan Lășiță preot în Lanorâm.
2. Deschiderea și constituirea conferinței.
3. Presentarea de ordinațiuni consiliatoriale.

4. Rapoartele preoților despre împlinirea îndrumărilor din pastorală arhierescă Nr. 7983/909. — Rapoartele acestea să fie înaintate aici cel mult până la 1 Septembrie a. o. conform ordinului Nr. 608/911.

5. Tema dată de Veneratul Consistor: „Cum s'ar putea face cu bun efect educația religioasă-morală a credincioșilor noștri și mai ales a elevilor de școală din comunele bisericești în cari nu avem școală confesională”, — scrisă frumoasă și legibil pe 1—2 coale — de preoții Ilie Moga din Săsciori și Tit Morar din Berghiu. — Ca discuția asupra acestei teme se va combina și discuția asupra predicii.

6. Dare de samă asupra broșurii: „Taina pocinții” de preotul I. Hamsa, de Dr. Sebastian Stanea, paroh în Sebeș.

7. Indrumări pentru purtarea și ajustarea socoților bisericești.

8. Rapoartele președinților despre olburile religioase și certificatele despre mărțurisirea preoților în anul curent.

Încât nu s'au înscinat deja, să se înainteze aici până la 1 Septembrie c.

Tema de sub Nr. 5 să o lucre și prezenteze aici fiecare preot, care încă n'a ajuns etatea de 60 ani.

Sebeș, 10/22 August 1912.

Oficiul protopresbiterat:

Sergiu Medean
protopresbiter.

Economie.

A XXI-a expoziție de vite

aranjată de „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu”.

I. Programul

expoziției de vite, ce se va ține la Duminecă, la 8 Sept. n. 1912 în comuna Sebeșul-de-jos.

1. Cu scop de a înainta economia de vite, „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu”, va aranja la 8 Septembrie n. 1912 în comuna Sebeșul-de-jos, o expoziție de vite împreună cu distribuie de premii în bani.

Expoziția se va mărgini de astădată la vite cornute cu excepția caprelor.

2. Expoziția se va ține în ziua amintită, începând dela 19 ore înainte de amiază și până la 1 oră după amiază, când va urma premiarea.

Expoziția se va ține pe „Prundul” de lângă sat.

3. La expoziție nu se primesc decât vitele locuitorilor din comunele: Sebeșul-de-sus, Sebeșul-de-jos, Porcești, Racovița, Avrig și Bradu.

Pentru vitele aduse afară de Sebeșul-de-sus se cer pasapoarte în regulă.

Cerând trebuința proprietarii au să dovedească, că au ținut înșiși vitele timp de 1/4 de an cel puțin.

Oile trebuie expuse în grupe de cel mai puțin 3 capete, altcum nu se premiază.

4. Primirea vitelor în expoziție se face prin comitetul aranjator local, care va publica din parte și diposițiunile luate. — Comitetul poate refaza primirea, însă numai din cauze binecuvântate.

La fiecare vită, respective grupă de oi, se alătură o tăbliță sau bilet, cuprinzând numărul curent, etatea vitei și numele proprietarului.

raul și dușmăniile, — zic numai apropiindu-ne de același Dzeu vom putea face să se slăvească duhul dragostei creștinești și a unei liniștite și ferice vieți între noi.

În scopul acesta Cristos ni-a dat și mijloacele de lipsă, precum și pentru a susține neștirbită legătura cu el. Ni-a pus la îndemână împărțirea cu sf. ominească, adeacă cu prea sf. trupul și sângele Său, pentru a-l avea pururi în fața noastră; dar cine mai ține la aceste așezăminte creștinești frumoase?!

Pentru cine și-ai vărsat sângele tău scump, răscumpărându-ne din grea osândă a păcatului? — Pentru acești muritori, cari mai bucurăși își otrăvesc sufletul în otrava beuturii, decât a se împărții cu preacinstit sângele tău? Doamne, nu da să văd prăpastia perzării, la care ou pași grăbiți aleargă ei orbiți de patimă.

Unde voi afla pe cei vrednici de sângele tău? Na este până la unu.

Ascultați dară și vă plecați urechea sfaturilor mele binevoitoare.

Fiți statornici în ținuta voastră de creștin, căci voi luptați pentru cel mai înalt bun din viață: pentru liniștea sufletului și bucuria pe pământ, pentru o menire mai înaltă dincolo de mormânt.

Uitați-vă la corăbierul care caută aur în țările depărtate, cum își lasă el copiii și soție și comoditate, pentru ca să-și

espună viața valurilor mării furioase, și pentru a lupta cu furtunile cerului. Dacă el e în stare să aducă astfel de jertfe pentru un lucru destul de îndoielnic, de ce te arăți tu mai mic de suflet și mai puțin curajos, când e vorba să pleci la luptă contra păcătoaselor tale însușiri, și când e vorba să-ți creștii soarta ta de veci!

Dacă luptătorul neînfricat e gata să țină pept tuturor primejdiilor vieții, numai pentru a secera glorie de erou și e gata a râde morții în față, de ce n'ai îndrăzni să lupti și tu cel puțin atât pentru gloria cea cerească, pentru vecnicie, oât și acela ce se bate pentru laude rostite de buzele păcătoase ale muritorilor.

Fiți statornici în lupta pentru biruința virtuții neîntinate, dupăcum o purta aceasta Ie. Cristos!

Câte mijloace de ajutor nu-ți stau la îndemână, pentru a-ți asigura învingerea ta?

Dacă vrei tu să fi statornic în bine, și drept apropiat-ă adeseori în tainică închinăciune către cel atotdrept. Nici când nu va pleca sufletul tău dela tronul lui Dzeu, fără să fi devenit însuși mai drept și mai hotărât.

Voiți să vă întăriți într-o nobilă și statornică viațuire după voia lui Dzeu, atunci alegeți-vă, când e să vă însoțiți cu cineva, oameni virtuosi, a căror pildă vă îmbărbătează în bine, în fața cărora ar tre-

bui să roșiți, dacă v'ați da curs liber greșelilor voastre.

La caz, că și ei ar fi căutați de unele greșeli, strătați-le lor, dar nu mai puțin căutați-a-i și imitați în astfel de lucruri cari vouă vă lipsese, și peste tot viața lor să vă fie de model.

Dară chiar de n'ați avea prilejul să vă învățați în astfel de societate și totuși ați dori să vă știți fericiți de pilda molipsitoare a unor oameni lipsiți de conștiință, alegeți-vă sorieri instructive și edificatoare, cari vă luminează mintea și vă curăță judecățile voastre despre ceea ce sunteți și trebuie să fiți. O carte bună e un prieten bun, care prin cugetele sale încălzește pe ale noastre.

Și dacă cumva n'ați avea parte de amici și de cărți, atunci nu încetați de a fi stăpâni pe voi înșiși-vă în toate întreprinderile voastre și în relațiunile chemării voastre.

Câtă vreme veți purcede astfel, nu veți fi nedreptți! Gura ta mai bine să stea mută și mâna ta nemiscată, iubite creștine, decât ca tu în o înfrântare a inimii sau în o voe rea, sau posomorât de niște gânduri negre, să lucri sau să te rostogolești neochibzuit. Și tu Isuse Mânt. meu și iocana vieții mele, nu te depărta dela fața mea.

Viața ta liniștită și simplă, dar cu atât mai energică, să fie o îmbărbătare și pentru mine, ca și eu să pot elupta cel mai

înalt bun din lume și adecă: Bucurie în viață și seninătate în clipa morții, bucurie între marea viitorului nostru, pe care tu ai așezat-o sufletului meu. Numai așa voi fi încredințat, că nici moarte, nici viață, nici prezent, nici oale viitoare, nici alta creatură nu mă va putea desface de dragostea lui Dzeu.

„Numai cel ce perzistă până la sfârșit, acela va fi fericit”.

Astfel strigi tu, Mântuitorule, către mine. Ce este aceea care să înfrângă voia mea, dacă cumva eu însuși nu mi-o voi înfrânge?

Ce mă va opri în calea mea spre desăvârșire, spre vecinicie și spre împreunarea cu tine?

Dzeul meu și tatăl meu, dacă nu este însăși nepăsarea mea, care să mă opăclască.

Tu ai dat fiecăruia, întru împlinirea datoriei sale ce i-ai impus, și puterea de lipsă; și dacă el n'o împlinește, oare cine e de vină?

Da, Dzeul meu, voesc să stăruie până la sfârșit, voesc să lupt statornic și cu credință în o soartă mai bună, până la clipa morții, pentru că eu să am parte de cununa vieții vecinice împreună cu cei fericiți, mai înainte adormiți în Domnul, Amin.

5. Exponenții sunt îndatorăți a purta înșiși grija de vitele lor și a le da hrana trebuincioasă.

6. Se vor distribui 52 de premii în sumă totală de 300 cor., datorite de comisiunea economică a comitatului Sibiu, și anume se vor distribui următoarele premii:

Grupa I. Bovine de prăsilă (rasă indigenă și străină).

a) tauri de 3—5 ani: premii de câte 10 coroane;

b) vaci de 3—8 ani: 2 premii de câte 10 cor., 3 premii de câte 8 cor., 4 premii de câte 6 cor. și 3 premii de câte 5 cor.;

c) junice și tăureni de 1—3 ani: 2 premii de câte 10 cor., 3 premii de câte 4 cor. și 4 premii de câte 5 cor.;

d) vitele de $\frac{1}{4}$ —1 an: 1 premiu de 10 cor., 2 premii de câte 8 cor., 6 premii de câte 5 cor. și 6 de 2 cor.

Grupa II. Oi de prăsilă

a) berbeci de 1—5 ani: premiu de 10 cor. și 2 premii de câte 5 cor.;

b) noatini din 1912: 1 premiu de 5 cor. și 2 premii de câte 4 cor.;

c) noatine din 1912: 1 premiu de 5 cor., 2 premii de câte 4 cor. și 1 premiu de 3 cor.;

d) oi de 1—5 ani: 1 premiu de 8 cor. și 2 premii de 5 cor.

II. Premiarea.

1. În scopul premiării, comitetul central al Reuniunii agricole a ales juriul constând din d-nii: Pantaleon Lucaș, Mihail Arăd, vice-notar comitatens, totodată reprezentant al comisiei economice comitatense; Vităni Mikló, veterinar ceroual; I. Chirca și P. Drăgits din Săliște; A. Goscian, R. Simu, Vic. Tordășianu, Dr. Ioan Stroia, Dr. Popovici, Dr. Iia Ianu, Dr. V. Stan, Dr. Lucian Boroia, R. Perian, O. Stefla, Andreia Teodor și Nicolae Iosif, toți din Sibiu; Ioan Mateiu, par., Popovici Radu și Toma Calin, învățători, Iosif Mondos și Ioan Calin, inv. pători, Adam Micu, notar, toți din Sebeșul-inferior; Val. Florian, par., Nic. Doican, inv. penz., Ștefan Popovici, notar, toți din Răcovita; Toma Dragomir, par., Ioan David, notar, Andreia Gălea, măcelar, Nicolae Grecu, pielar, Iacob Grecu, vigil silv. și T. Bobanga, inv., toți din Porcești; I. Răduțiu, not., I. Căndea, prot., Vas. Spârlea, primar, Vis. Preda, măgar și G. Postea, v-not., toți din Arig; G. Com. Ursu, econ., G. Dan, propr., Nic. Efr. Ursu, inv. și Dem. Ciab, prest, toți din Bradu.

2. Nu este iertat a funcționa nimenea ca juror, când este vorba de vitele proprii sau de ale rudeniilor mai de aproape.

3. Juriul ia în primire lista generală a vitelor expuse, examinează pe rând și cu deosebită luare aminte fiecare vită și apoi se consultă asupra premiării, îngrijindu-se ca publicul și exponenții să nu înădușească câtuș mai puțin asupra hotărârilor de luat.

4. În sedința se urmează examinării vitelor, membrii juriului se consultă din nou și se pronunță, dovedind îndreptățirea propunerilor și apoi hotărând cu majoritate absolută de voturi.

Prezidentul votează întotdeauna. La caz de voturi egale, decide soarta.

Asupra fiecărei premii se votează deosebit.

5. Exponenții de premiat se petrec în o listă separată, care, odată stabilită, se subscrie de prezident și secretar, precum și de alți doi membri ai juriului.

6. Împărțirea premiilor urmează a se face în mod sărbătoresc, ținându-se mai întâi o vorbire în prezența juriului și comitetului aranjator, a exponenților și publicului întrunit.

Exponenții premiați adevăresc primirea banilor prin subscrierea numelui în rubrica: „Adevăresc primirea în regulă a premiului”.

7. Secretarul juriului se însărocină a compune un raport special asupra expoziției și premiilor. Raportul, subscris de prezident și secretarul juriului, se păstrează în arhiva Reuniunii.

III. Dispozițiunile de premiere.

A. În general:

1. Scopul expoziției este mai ales a urni și încuraja dezvoltarea producției în economia vitelor. Drept aceea, în privire se va lua nu atât intențiunea vădită de a străluci cu vite de paradă, ci mai cu samă buna chibzuire în alegerea vitelor de prăsilă, hârnici și inteligenți dovedită în realizarea scopului urmărit.

2. Prin urmare vitele altcum defecțuase încâtva, se pot premia în rând cu vitele oarecum desăvârșite. Intervenind im-

prejurările de mai sus, chiar și întâietate se va da vitelor de a doua mână. Dară nici măcar în totală lipsă de alte mai bune, nu este iertat a premia vite hotărât rele sau având scăderi însemnate.

3. Astfel, dacă cutare grupă nu cuprinde îndestule vite vrednice de premiat, premiile ce ar prisosi, se pot destina pentru o altă grupă. Premiile, cari din una sau altă cauză nu s'ar fi împărțit, se înapoiază Reuniunii.

4. Aceia, cari au prăsit ei înșiși vitele, vor avea întâietate față de aceia, cari au expus vite prăsite de altoineva.

Nimenia nu poate fi premiat, care n'a ținut vita în grija proprie $\frac{1}{4}$ de an cel puțin.

5. Aceleș exponenți nu poate dobândi decât un singur premiu în aceeaș grupă. Față de cel premiat în cutare grupă, concurenții din altă grupă au întâietate, presupunând, că vitele lor sunt deopotrivă.

B. În special:

I. Bovine (vitele, vaci, tauri).

1. Ca vrednice de premiat se consideră mai ales bovinele, cari intrinsec în mare măsură însușirile vitelor mari, puternice, frumoase la trup, blânde, lăptoase, bune de prăsilă și de îngrășat.

Față de vitele coroite se va da întâietate vitelor de rasă curată.

2. Între scăderile, cari nu îngăduie premiere, se numără: trup bolnăvicios, murdar, cum și scăderi care supără vederea (d. e. un corn rupt, un mers prost, rane urâte etc.)

3. Ca semne de lapte mult se consideră trup prelungit, piept larg și foale serpuite de vine groase; uger plin și mare, nu prea cărnos, nici prea gros, înzestrat cu păr scurt și moale și având 4 țite moi deopotrivă de mari; piele molatică, păr subțire și privire blândă.

4. Ca bune de îngrășat sunt a se considera mai ales vitele trunchioase, cu oapul mic, oase subțiri, piept larg și cărnos, șolduri îndepărtate, coabză lătrească, piele mișcătoare, păr moale.

5. Ca bune de muncă se consideră mai cu samă vitele osoase, cu picioare cam lungi, piept larg și rotunzit, șolduri puternice, unghii sănătoase, mers vioiu și regulat.

II. Oi.

1. Întăietate se cuvine mai întâi oilor mari, cărnoase, lăptoase și bogate în lână frumoasă și subțire, moale și lungă, dessemenea se cuvine întâietate oilor de soiu vestite în scoțite de mlaiețate oilor aleasă.

2. Rasa țigăie și stogoșe se preferă raselor bărsane (țurcane).

Sibiu, 17 August n. 1912.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Pant. Lucaș
prezident.

Victor Tordășianu
secretar.

NOUTĂȚI.

Congres în Sibiu. Adunarea generală din Vespri a medicilor și naturăliștilor din Ungaria, la invitația făcută de orașul nostru, a hotărât ca adunarea generală viitoare din anul 1914 să se țină în Sibiu. De prezidenția congresului au fost aleși episcopul Teutsch și comitele suprem Walbaum.

Drept electoral pentru femei. Alianța reuniunii de femei din Ungaria a trimis nu de mult o deputațiune la ministrul-prezident Lukács și l-a rugat ca acum, când reforma dreptului electoral este aproape de stadiul realizării, să nu se uite de dreptul de alegere a femeilor. Un ziar din Budapesta află, că proiectul de lege al guvernului cuprinde într-adevăr, până la un grad oare care, dreptul electoral al femeilor. Acest drept nu va fi general, ci proiectul stabilește anumite categorii, iar femeile aparținătoare acestor categorii se vor împărți de dreptul nemijlocit de alegere.

Prezidentul Fallières se retrage. Se vestește din Paris, că prezidentul republicii franceze Fallières, al cărui mandat expiră în anul viitor, nu va mai primi prezidenția. Fallières adică este om bolnăvicios, iar doctorii i-au recomandat un mod de viață liniștit. De aceea prezidentul s'a hotărât să se retragă din politică și să se stabilească în Versailles.

Monument. În anul viitor se va inaugura în Gent un monument ridicat pictorilor Hubert și Jan van Eyck, considerați ca părinții picturii moderne.

Locuri numerotate pe tren. Direcțiunea căilor ferate ungare se ocupă cu un plan interesant. După model german, vrea să introducă locuri numerotate pentru călători. Locurile din vagoane au să fie prevăzute cu numere, și fiecare călător va primi la casă un loc numerotat, ne care altoineva nu-l va putea ocupa. Reforma aceasta va face să înceteze multe neplăceri pe tren.

Nostrificarea diplomelor de medici. Ministrul de interne a publicat o circulară, în care dispune ca începând cu 1 Ianuarie 1913 toți acei medici, cari și-au câștigat diploma de doctor la una din universitățile austriece și doresc să-și exercite activitatea medicală pe teritoriu ungar, sunt îndatorăți a-și nostrifica diploma în Ungaria.

La manevre. Se anunță din Oradea mare, că au sosit în acest oraș mai multe armate militare împreună cu balonul Parsival II. Mașinile de zburat vor pleca din Oradea mare la manevrele mari din Mezöhegyes în 7 Septembrie n.

Impotriva spionilor. Legea nouă rascesc despre spionaj, cum se anunță din Petersburg, cuprinde măsuri foarte aspre; astfel bunăoară este calificat de spion cel ce cu balonul sau cu aeroplanul zboară în apropierea cutărui fort. Spionii sunt condamnați la muncă silnică de doi până la patru ani.

Sultan risipitor. Mulei Hafid, fostul sultan de Maroc, a primit de guvernul francez un onor de patru sute de mii de franci. Fostul sultan, ducându-se la celebritate băi din Vioby, a cheltuit în scurt timp suma întreagă și a cerut ca guvernul să-i trimită urgent alte parale. Guvernul francez însă a refuzat să trimită bani. De atunci Mulei Hafid s'a retras în odaia sa, și nu mai primește pe nimeni.

Pentru apărarea paserilor cântărețe. Ministrul de agricultură al Italiei a dat către școlile de agricultură și către reuniunile economice o circulară, în care arată urmările triste ale stăpînirii paserilor cântărețe pentru economia Italiei. Ministrul se îndreaptă mai ales către învățătorii și preoții satelor să rugarea să sprijinească în comunele lor orice năzuințe de apărare a paserilor folositoare. Presa italiană, prea ocupată cu știrile de război, n'a dat circulației ministeriale aproape nici o atențiune.

Minele de cărbuni ale Ungariei. Un geolog a făcut socoteală, că minele de cărbuni ale țării noastre vor mai putea da material până în 2027, va să zică timp de 115 ani, când minele acestea vor seca cu totul.

Distribuire de premii în Nocrich. Comisiunea pentru premii al căilor a comitatului Sibiu, în înțelegere cu vicecomitele acestui comitat, va organiza Sămbătă, în 28 Septembrie 1912, la 8 ore dimineața la Nocrich în văgă de vite o primire pentru prăsilă de cai, împărțind premii în bani și diplome de laudă. Pot obține premii numai proprietarii de pe teritoriul comitatului Sibiu, dacă dovedesc că mînzul sau iapa înfățișată la primire le-a crescut el însuși sau e proprietarul lor de cel puțin șase luni. Premiile în bani sunt dela 10 până la 100 de cor. Alte amănunte se pot citi în anunțul publicat de amintita comisiune.

Document istoric. Într-o casă veche din Washington s'a găsit manuscrisul original al ordinului de arestare dat împotriva reginei Maria Antoaneta. Manuscrisul a fost proprietatea călăului parisian Sanson, iar el l-a dăruit unui amic, care a emigrat în America și care a reposat acum în Washington.

Biroul de informațiuni din Piața-mare a Sibiuului, începând cu 1 Septembrie, este deschis: dimineața dela 8—12 ore și după amiază dela 2—5 ore. Dimineața și în sărbători dela 8—10 înainte de amiază.

Cel mai mare dinosaur. Aproape de Rock Springs în statul Wyoming a fost descoperit scheletul fosil al unui dinosaur. Este cel mai mare schelet ce s'a găsit până acum. Reptila a avut o lungime de peste 65 de urme.

Predicile de Tarnavski-Voiutski. Se avertizează cei interesați că ele se află de vânzare numai la fugrijtorul ediției II., Dr. Dimitrie Cioloș, profesor de teologie în Caransebeș. Abonații cari sunt încă în restanță cu plata pentru tomul III, sunt rugați să răspundă prețului lui, căci în caz contrar exemplarul lor se vinde mai departe.

Cărți didactice aprobate. Ministrul instrucției publice a aprobat: Carte de citire cl. 5 și 6 Ed. IV. sub nr. 100967/1912 și Carte de citire cl. II. Ed. VI. sub nr. 104220/1912, ambele de Iuliu Vuia.

Paprică dulce, veritabilă de Seghedin, se capătă la Abraham Albert în Hăteg. Kilogramul cu 40—50 fileri mai ieftin decât la alții. Se trimit probe de 5 kg. comercianților, cu rambursă.

Dr. Ittu, medic, s'a reîntors din călătorie și ordonează zilnic. Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 43.

Teatru în Sibiu. Trupa teatrală maghiară a dlui director Heves B. și-a început reprezentațiile alături de Sămbătă cu opereta în 3 acte *Tărgul de fete*, care s'a jucat și aseară, Duminecă. Piesa, ca text, cântece și dansuri, este una dintre operele cele mai reușite. Fîind jucat cu vioiciune și temperate, publicul cu voință primit-o cât se poate de bine. La reușita primelor reprezentații au contribuit câteva escelente puteri, date de domni din trupa noului director, ajutate de un cor numeros, precum și de harnica orchestră a orașului nostru. — Astăzi, Luni, se dă comedia în 3 acte *Dela Frankfurt*, iar Marți și Mercuri opereta nouă *Micul conte*. Începutul la orele 7 și jum. seara.

Masa studenților dela „Albina”.

Concurs

Pentru ocuparea posturilor vacante la masa studenților dela Institutul „Albina” se publică concurs. Școlarii de „Albina” români, cari doresc să fie admiși la această masă, au să-și înainteze la direcția institutului până la 10 Septembrie n. a. o cererile cu următoarele documente:

1. Act de botez.
2. Atestat despre averea părinților.
3. Atestat școlar din anul din urmă.
4. Atestat de primire în una din școlile medii ale Sibiuului.

Se vor lua în considerare mai ales cererile dela școlarii din clasele superioare a V—VIII. gimnazială.

Sibiu, 31 August 1912.

Direcțiunea „Albinei”.

Cărți și reviste.

Candela, foaie bisericească literară, anul 31, nr. 8 pe luna August 1912. Cuprinsul: Exodul, traducere și comentariu de prof. D. V. Tarnavski. Mihail Călinescu: Căvânt fest. Dr. Vasile Gheorghiu: Omilia XIX a sfântului Vasile cel mare. Aurelian Tăutu: Viața preacuviosului părintelui nostru Teodosie cel mare. Text rusesc. Scurte comunicări. Întrebări și cazuri pastorale. Cronică. Abonamentul 8 coroane pe an.

Anuarul institutului pedagogic teologic ortodox român din Arad. Anul întemeerii 1812. Anul școlar 1911/1912. Redactat de Roman R. Ciorogariu, protosinodal, director. Arad, tipografia diecezană ort. română. Cuprinsul: „Cei dintâi ani din trecut și viața preparandiei (școlii normale) gr-ort. române din Arad”, de profesorul Dr. Teodor Botiș și Dr. Avram Sădeanu, cu material bogat istoric, în care se dau deslășuri cu privire la întemeierea preparandiei, la organizarea ei, la învățământ, examene, educațiunea religioasă morală, disciplina școlară, salariile profesorilor, edificiul școlar, convict etc. „Arătare despre starea acestor noue introducere școlărești și instituturi ale nației românești, sârbești și grecești”, de Dimitrie Cichindeal, rețipărare din originalul tipărit cu oirile la 1813 în Buda. Din istoricul anului școlar 1911/1912. Personalul didactic. Societățile de lectură. Materialul de învățământ. Conspiciul elevilor. Programa examenelor și înștiințarea despre deschiderea anului școlar 1912/1913.

Poșta redacției.

Dlul S. S. în Ocoluș-mic. Cuponul se resumpără cu zece coroane, drept dividendă pe anul 1911, lucru care s'a scris în ziarul nostru, imediat după ținerea adunării generale.

Gherla. Primit. Se va publica cât mai curând.

Dlul T. M. în Vorța. Foaia și se trimite pe adresa corectă: Vorța, p. u. Maros-Illye. Dacă face și alte drumuri, înainte de a o primi, vina e a poștei. Te rugăm să reclamezi.

Nr. 803/1912.

(299) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului prim de învățător la școala confesională română gr. or. din comuna **Boian**, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt 1000 coroane, și anume:

1. 600 cor. salar anual dela popor.
2. 400 cor. întregire dela stat.
3. 1. Stângin de lemne de foc în 32 cor.
4. Cvarțir liber în edificiul școlii și 1/4 jugăr grădină.

Se recere ca alesul învățător să fie bun cântăreț și să conducă corul cu elevii în biserică fără altă remunerație.

Cvintvenalele se vor computa numai după un serviciu de 5 ani de serviciu la această școală.

Doritorii de a ocupa acest post au să-și înainteze cererile instruite conform normelor din vigoare, în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiterial (u. p. Küküllővár) și înainte de alegere a se prezenta poporului în biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântări.

Cetatea de baltă, 8 August 1912.

Oficiul protopresbiterial român gr.-or. al tratatului Târnava în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Nicolae Todoran
protopresbiter

Nr. 742/1912 protop.

(303) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului învățătoresc la școala confesională gr.-or. română din **Trapold** (Apold), protopresbiteratul tractului Sighișoara, se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Salar prin repartitie dela popor 558 coroane, trei stângini de lemne computeate cu 42 coroane total 600 cor. restul până la 1000 coroane se va cere dela stat și cvintvenalele. Relut de grădină 20 coroane. Cvarțir liber în edificiul școlii.

Alesul va fi dator a instrua tinerimea școlară și adulții în cântările liturgice și a le conduce în biserică în Dumineci și sărbători fără altă remunerație.

Concurenții sunt dator a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică spre a-și arăta desteritatea în cântări și a face cunoștință cu poporul, iar petițiile concursuale instruite conform normelor în vigoare să le trimită subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis. Cântăreții buni vor fi preferați.

Sighișoara, 15/28 August 1912.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al tractului Sighișoara în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dimitrie Moldovan
protopop.

Nr. 754—1912

(293) 2—3

Publicare de licitațiune.

Comuna **Oltalsósebes** (Sebeșul-de-jos), comitatul Szeben, vinde pe calea licitațiunii publice verbală împreună cu oferte închise, de pe un teritor de circa 60 jug. catastrale, în „Riu Ionel” 9360 m.² și 1350 m.² lemne de tag, la trupină în pădure.

Licitațiunea se va ține în 22 Septembrie 1912 la 4 oare d. a. în cancelaria comunală.

Prețul strigării: 20,610 cor.
Vadiu 2061 cor.

Ofertele ulterioare nu se iau în considerare. La ofertele închise e a se aclude vadiul. Condițiunile de licitațiune precum și a contractului de încheiat se pot vedea la primăria comunală precum și la curatorul silvanal reg. ung. al cercului Nagytalmács în Nagyszeben.

Oltalsósebes, la 26 August 1912.

Primăria comunală.

Copii de școală

se primesc cu întreținere într-o casă bună, pe lângă instrucție în limba maghiară și germană.

(302) 1—1

Sibiu, strada Honterus Nr. 3, etajul I.

În o familie inteligentă

se primesc copii sub supraveghiere conștientă în întreținere perfectă.

(297) 2—2

Adresa la administrațiunea foii noastre.

Szám: 2592—1912

(294) 2—2

Pályázati hirdetmény.

Szeben vármegye szászsebesi járáshoz tartozó és nyugdíjaztatás folytán üresedésbe jött **felsőpányi községi jegyzői** állásra pályázatot hirdetek és felhívom pályázni ohajtókat, hogy az 1883 évi I. tc. 6 §-a, illetve az 1900 évi XX. tc. 3 §-ában előirt képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket f. évi szeptember hó 16-ig d. u. 4 óráig hozzám nyútsák be.

A román nyelvnek szoval és írásban való teljes bírása nélkülözhetlen feltételt képez.

A javadalmazás a következő:

1. Fizetés készpénzben a községtől 980 k.
 2. Egy kért természetbeni haszonélvezete 20 k.
 3. 7 és 1/2 öl tűzifa értéke, melyből az iroda is fűtendő 28 k.
 4. Világítási atalány 48 k.
 5. Lakbér 100 k.
 6. Fuvar és napidj atalány 240 k.
 7. Allami kiegészítés 572 k.
 8. A magánmunkálatok után járó szabályrendeletileg megállapított díjak.
- A 3. pont alatti fa természetben adatik. A választás határnapját később fogom kitűzni.

Szászsebes, 1912 augusztus.

A járási főszolgabíró.

Un practicant

cu cel puțin 4 clase gimnaziale ori reale, care cunoaște și limbile germane și maghiare, — află aplicare (condițiuni după învoire) la băcănia

N. Onițiu,

(280) 5—

Nagyszeben—Sibiu.

Atelierul tehnic dantistic**a lui E. Dicker**

Sibiu, str. Măcelarilor Nr. 30

iarăș s'a deschis.

(281) 4—4

Aviz.

Să sprijinim arta română.

Aduc la cunoștință on. public, că după un serios studiu ce am făcut bisericilor mari, cu ajutorul Prea Ven. Consistor din Sibiu, m'am stabilit în comuna mea Agârbiciu, tr. Mediaș, unde primesc în lucrare orice pictură în ulei fin, ca: Iconostase, orice icoane și mărimi, cruci, prapori, hramuri pentru școli, praznicare, ori ce renoiri — tot felul de aurituri până la cel mai fin aur veritabil, cu prețurile cele mai favorabile. În timpul de toamnă și iarnă ori ce icoane portative (mobile) care le pot executa acasă, le lucrez cu preț foarte moderat.

Pentru lucrurile mele posed numeroase atestate de mulțumire.

Cu deosebită stimă

Nicolae Baci,

(46) 28—

pictor bisericesc.

(Agârbiciu—Sz. Egerbegy.)

Favoritul mijloc de înfrumusețare a damelor din elită este

CREMA-MARGIT

a lui Földes.

Această pomadă de obraz o folosește în toată lumea multe milioane de dame, fiind pe baza cercetărilor științifice cel mai nou produs de cremă pentru obraz, și după afirmarea renumiților chemici e cel mai bun și nescricios mijloc pentru înfrumusețarea și rafinarea obrazului, cu cel mai rapid și sigur efect.

În restimp de vre-o câteva zile dispar toate creștele, linițele, petele de ficat și toate spușele.

b) (56) 7—7

Crema Margit a lui Földes

înfrumusețează nu numai obrazii, ci îi îngrijește și scutește de toate influențele anotimpului, a soarelui și a vântului.

Contra imitațiilor se Vă feriți! — Se află în toată lumea.

Un borcănel costă 1 și 2 cor. Săpun Margit 70 fil. Pudră Margit cor. 120.

Expedițiuni poștale prin producătorul:

Coloman de Földes,

farmacist în ARAD.

A apărut și se află de vânzare la
Librăria arhidiecezană în Sibiu:

Un congres biblic românesc

de

Dr. Nicolae Bălan,

profesor de teologie.

Retipărire din „Revista Teologică”.

Prețul 50 fil. + porto 5 fil.

„BIBLIOTECA ȘAGUNA”

REDACTATĂ DE **Dr. I. LUPAȘ, SĂLIȘTE**

A apărut și se află de vânzare la

Librăria arhidiecezană, în Sibiu

Nr. 1.

Însemnătatea bisericii

Nr. 2.

Despre pocăință

Nr. 3.

La ziua sf. Andrei

Nr. 4—5.

Temeliile traiului nostru

de

Dr. I. Lupaș.

Prețul 10 fil. + porto 5 fil.

A apărut și se află de vânzare la
Librăria arhidiecezană, Sibiu:

Regulament

pentru

Procedura judecătorească

în cauzele disciplinare

în Mitropolia gr.-or. rom. din Ungaria
și Transilvania.

Prețul 20 bani, porto 5 bani.

La Librăria arhidiecezană în Sibiu,
se află de vânzare:

Album

de

brodării și țesături românești.

Compus și editat

de

Minerva Cosma.

Prețul 16 cor.

La **Librăria arhidiecezană, Sibiu**, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceeași și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Aceiaș legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Aceiaș legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, cu cutie de păstrat **35 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copcii **25 cor.**

Îngrijiți-vă de viitorul vostru!

Mijlocul cel mai bun, pentru a se scuti pe sine și pe ai săi de lipsă este a se înscrie de membru la

„Asociația Esehiană de ajutorare reciprocă”.

La această asociație poate să se facă membru oricare persoană dela etatea de 21—80 ani. Pe lângă o taxă lunară de 1 cor. și taxa de cazurile de moarte, deja după un an de membre i-se solvește moștenitorului un ajutor de 2000 cor., iar devenind membrul după cel puțin 3 ani de membre, prin oarecare nenorocire neputincios de muncă, i-se solvește până când trăiește o rentă lunară de 50 cor. Dacă un membru trăiește 30 de ani dela înscriere, poate ridica în bani gata 2000 cor., însă dispunând membrul că suma de 2000 cor. după moartea lui să o primească moștenitorii, i-se solvește membrului pânăce trăiește o rentă lunară de 50 cor. Peste 1400 coroane taxe pentru cazuri de moarte membrul nu e obligat a solvi. Membrii dela etatea de 60—80 ani cel mult 1600 cor. Acești membri însă n'au drept la rente.

După 3 ani de membre toate plătirile se pot sistă rămânând membrul asigurat pe o sumă mai mică. Se pot semna 1—2 cote (2000—4000 cor.) Atestat medical nu se recere.

Pe lângă solviri lunare moderate și taxe de măritişuri, poate fiecare a și asigura fetele, dacă acestea n'au trecut etatea de 21 ani. Se pot semna 1—2 cote (2000—4000 cor.) Dacă o fată după 3 ani de membre rămâne orfană, înceată solvirea taxelor, iar la măritiş, fata primește suma asigurată, ori dacă nu se mărită, la împlinirea etății de 24 de ani. Fetele mici platesc taxe foarte mici, așa că se pot înscrie chiar îndată după naștere.

Răposând o fată după 3 ani de membre, solvim erezilor suma asigurată.

Licidările se fac strict în sensul statutelor.

Societatea oferează fiecărui cea mai mare garanță: cote semnate până la 15.000.000 cor. și 215.000 cor. fond de garanță.

Prospecte și blanchete trimitem gratuit.

Aplicăm secretari în toate orașele și bărbați de încredere în toate comunele.

Asociația Esehiană de ajutorare reciprocă.

Direcțiunea pentru Ungaria:

(474) 14—

Timișoara (Temesvár, Hunyadi-uteza 4 szám).